TOVERI

Länsnen suomalaisen työväen äänenkannattaja, ilmestyy Astoriassa, Oregon, joka päivä paitsi sunnuntaina.

TOIMITUSKUNTA:
W. N. REIVO LAURI MOILANEN
ADOLPH SALMI K. E. HEIKKINEN
A. B. MAKELA

TOVERI
(THE COMRADE)

The organ of the Finnish workers in the Western states. The only Finnish daily in the West. Published daily, except Sunday, at Astoria, Ore., by the Western Workmen's Publishing Society.

Ilmotushinta 40c palstatuumalta. Kuolemanilmotukset $1.50 kerta ja muistovärsyillä $2.00 kerta. Kihlaus-, syntymä- ja avioliitto-ilmotukset 50c kerta, halutaantieto- ja nimenmuutto-ilmotukset 25c kerta, naimailmotukset $1.50 kerta, avioero-ilmotukset $1.00 kerta. Seisovat ilmotukset sopimuksen mukaan. Satunnaisista ilmotuksista tulee rahan seurata mukana. Englanninkielestä suomennetaan vapaasti.

Advertising rates in effect July 1, 1912, 40 cents per inch. Special discount is allowed for larger and continuous advertisements.
TOVERI, BOX 99, ASTORIA, ORE.
AUG. NIKULA, Manager.

Entered as second-class mail matter July 18, 1912, at the postoffice at Astoria, Oregon, under the Act of March 3, 1879.

TILAUSHINNAT
Yhdysvalloissa ja Canadassa:
Yksi vuosikerta..$4.00 6 kuukautta..$2.25
3 kuukautta.....$1.35 1 kuukausi.... .50
Suomeen ja muualle ulkomaille:
Yksi vuosikerta..$6.50 6 kuukautta..$3.50

SUBSCRIPTION RATES:
In the United States and Canada
One year.....$4.00 Six months.....$2.25
Three months..$1.35 One month..... .50

Puolen miljoonan dollarin taistelurahasto

Kirjoittaessaan täkäläisten puutavaraparoonien äskeisestä toimenpiteestä puolen miljoonan dollarin taistelurahaston keräämiseksi kahdeksan tunnin työpäivävaatimuksen vastustamiseksi, koettaa Oregon Journal selittää, että heirat tukkiparoonit, vastustaessaan kahdeksan tunnin työpäivän käytäntöönottamista, olisivat taistelussa omia etujaan vastaan.

Tuntuu siltä kuin Journal olisi 'pluffissa", sillä kai sekin tietää, kuka tuntee etunsa. Tuskinpa ne tukkiparoonit tietämättömyydessään vastustavat omia etujaan, kuten työläiset silloin kun kieltäytyvät liittymästä järjestöön. Ja miten olisikaan selitettävissä, että juuri tässä työläisten perusvaatimuksessa olisivat heidän ja työnantajien edut yhtäläiset?

Sellainen ei ole mahdollista; yhtävähän kuin sekään, että tukkiparoonit taistelisivat kahdeksan tunnin työpäivää vastaan siksi että eivät tuntisi etujaan.

Mutta se syy, mikä panee Journalin puhumaan tavallaan työläisten puolesta, on sittekin löydettävissä. Ei se puhu työläisten puolesta, vaan täkäläisen pienriistäjistön, jolla ei ole tukkikämppiä eikä sahalaitoksia. Se ajaa sen joukon etuja idän suurhuijareita vastaan, jotka, kuten se sanoo, "asuvat idässä ja joiden ainoana tarkoituksena on riistää rikkaudet täkäläisistä metsistä niin pian kuin mahdollista, ollenkaan välittämättä maan tai työläistensä hyvinvoinnista."

Siinä se syy. Itäläiset riistäjät ovat sen mielestä pahoja, mutta eivät länteläiset pikkukauppiaat ja länteläinen välikäsilauma yleensä. Jos syntyy työselkkaus, joka tekee työläiset ostokyvyttömiksi kappaleeksi aikaa, niin joukko välikäsiä menettää pohjan jalkojensa alta ja putoaa palkkaköyhälistöön. Ellei sellaista vaaraa olisi uhkaamassa, niin sellaiset lehdet kuin Journal ja muut porvariston äänenkannattajat, eivät koskaan puhuisi "maan ja kansan" hyvinvoinnin unohtamisesta, sillä eivät ne työväestön hyvinvoinnista huolehdi.

Mitä työväestöön tulee, tietää se — ainakin tulisi tietää — että tukkiparoonit taistelevat sen järjestymistä vastaan, koska tietävät sen järjestyneenä voivan pakottaa suuremman osan työnsä tuloksista itselleen. Ei pidä paikkaansa se, että kahdeksan tunnin työpäivänä voidaan aina tuottaa sama määrä tuotetta kuin kymmentuntisena, vaikkakin kahdeksan tunnin työpäivän vallitessa tuotteen yleismäärä ei vähene. Työtehokkuuden alituinen kasvaminen vie kyllä siihen, että tuotteen määrä jokaista työläistä kohtaan ennen pitkää kohoaa, vaikkapa työpäivä lyheneekin.

Mutta tämän tuotemäärän vaihtelevaisuus ei ollenkaan saa vaikuttaa työläisten vaatimuksiin. Heillä ei ole sen kanssa mitään tekemistä. Väärin on asettaa vaatimusten tueksi sellaista väitettä, että me muka tuotamme — haluamme tuottaa — kahdeksassa tunnissa yhtä paljon kuin kymmenessäkin. Mitä me haluamme, on enemmän palkkaa myymästämme työvoimasta ja mahdollisimman vähän ruumiillisia ponnistuksia.

Kaikki näitä vaatimuksia vastaan tähdätyt väitteet edistävät työnantajien etuja, tiesipä niiden esittäjä sitä itse tai ei Työnantajat kyllä tietävät, että kahdeksan tunnin työpäivän käytäntöönottaminen vähentää tilapäisesti heidän voittojaan, ja vain siksi ne sitä vastaan taistelevatkin.

Taisteluhansikas on heitetty ja työväestöllä ei ole mitään muuta mahdollisuutta kuin ottaa se vastaan ja asettua yhtenäiseen rintamaan omien etujensa ajamiseksi. Tämä puolen miljoonan dollarin taistelurahasto edellyttää sitä, että nyt on alkanut taistelu, jossa ainakin työnantajien puolelta pannaan kaikki voimat liikkeelle. Ei ole totta että työnantajien puolella olisi kysymys jostakin väärinymmärryksestä, ja että koko juttu raukeaisi sikseen, kunhan päästään oikeaan käsitykseen asiasta. Päinvastoin on laita siten, että siellä käsitetään asema juuri sellaisena kuin se on, ja sitävarten ollaan varustautumassa.

Ja se seikka että isännistö on näin valveillaan, tekee aseman työläisten puolella paljon vaarallisemmaksi. Sielläkin pitäisi olla samoin valveillaan ja kyetä jännittämään jokainen jänne taistelun varalle, sillä ne tarvitaan siinä. Mutta nykyinen aika on eräissä suhteissa työläisille edullinen. **Nyt jos koskaan voidaan saada kahdeksan tunnin työpäivä käytäntöön, jos vain päästään yksimielisyyteen siitä, että yhteisten vaatimusten takia ovat kaikki voimat yhdistettävät.**

Jokainen unioon, taistelu on jo alkanut. Kun työnantajilla on puoli miljoonaa dollaria taisterurahastossaan, niin tulee työväestön asettaa sen vastapainoksi puoli miljoonaa miestä käsittävä järjestö kautta lännen puutavarateollisuuden ja sitte saadaan nähdä, kenestä se maan ja kansan hyvinvointi oikeastaan riippuu.

Rehellistä puhetta

Tuomari McCamant Oregonin ylioikeudesta on suntahtanut kovasti sen johdosta, että Portlandin kouluissa käytettävässä Amerikan historiassa ei ole kerrottu asioita tuomarin vaan kirjoittajan näkökannalta. Tosin ei tuomari sano suoraan että ne olisi pitänyt esittää juuri hänen näkökannaltaan, mutta kun hän ei kerran tykkää kirjoittajan näkökannasta, niin kai hän tykkäisi omastaan paremmin. Kysymyksessä oleva historioitsija on nimeltään Muzzey ja sanoo tuomari hänen ajaneen historiaansa liian paljon omia mielipiteitään ja poliittisia katsantokantojaan joten siitä puuttuvat "melkein kokonaan tapahtumat, joiden on laskettu kiihoittavan sitä lukevien lasten isänmaallisuutta". Samoin selittää tuomari, että historia on "siinä määrässä epätarkka, että sellaista ei voida sietää kouluhistoriassa."

Merkillistä että herrat tunnustavat toisinaan sen mitä sosialistit ovat aina väittäneet: kouluissamme käytettävien oppikirjojen kelvottomuuden. Me olemme useat kerrat selittäneet, miten koko opetusjärjestelmä on laadittu ja suunniteltu valtaluokan etujen ajamista silmälläpitäen. Ja tuomari McCamant todistaa nyt väitteemme todeksi. Koulujemme oppikirjat ovat epätarkkoja, mutta se epätarkkuus johtuu juuri siitä, että niiden tarkoituksena ei ole antaa todellista kuvaa tapahtumista, puhumattakaan siitä että niissä mainittaisi ollenkaan niistä yhteiskunnallisista suhteista, jotka määräävät historiallisten tapahtumien kulun. Niiden tarkoitus on "kiihoittaa niitä lukevien lasten isänmaallisuutta", kuten tuomari suvaitsee tunnustaa.

Mutta eivät ainoastaan historiat ole suunnitellut sitä tarkoitusta varten, vaan kaikki koulujemme oppikirjat, vieläpä laskuopitkin. Matematiikka saattaa olla sama aina ja kaikkialla, mutta se tapa millä esitetään laskuesimerkit ja ne asiat mitä niissä esitetään, eivät jätä lasta vaikutuksetta. Suurin osa laskuesimerkeistä käsittelee voiton hankkimista, mutta ei yksikään työpäivän lyhennystä tai palkankorotusta. Siellä esiintyy tuhkatiheään sellaisia esimerkkejä kuin: "Kuinka korkeasta hinnasta tulee kauppiaan myydä tavaransa, saadakseen niin tai niin paljon voittoa", mutta ei koskaan esim. tällaista: "Jos määrätyn työn valmistamiseen tarvitaan kymmenen miestä jotta työ valmistuisi viikossa, miesten työskennellessä 10 tuntia päivässä, niin kuinka paljon miehiä voitaisi käyttää työssä, jos heillä olisi kahdeksan tunnin työpäivä?"

Ja syy on selvä: porvareilla on tarkoitus synnyttää jo lapsessa halu kiskoa voittoa, mutta ei halua pyrkiä lyhentämään työpäivää.

Tuomari valittaa sitä, että kysymyksenalaisessa historiassa mainitaan esim. Bunker Hillin taistelusta vain yhdellä lauseella, sekä Brandywinen, Germantownin ja Valley Forgen taisteluista niinikään yhdellä lauseella, ja koko Amerikan vapautussodasta on tullut vain seitsemäntoista sivua.

Taitaa olla totta, että kirjoittaja on niin menetellyt, mutta tuskinpa historia on silläkään pilalla, että siinä olisi selitetty saman vapautussodan todellisia syitä edes niinkään laajasti. Mutta niiden syiden tunteminen ei avustaisikaan lasten isänmaallisuuden kiihoittamista.

Hyvä sentään on, että herrat porvarit toisinaan itsekin tunnustavat todelliset tarkoituksensa, vaikkapa sellainen tunnustus tulee julkisuuteen vahingossakin.

Viimeisen näytöksen edellä

Kuuluisaksi tulleen Danburyn hattutyöläisten jutun viimeinen näytös on kohta alkamassa. Tämän heinäkuun kuudennentoista ja tulevan elokuun yhdeksännen päivän välisellä ajalla myydään pakkohuutokaupalla 141 hattutyöläisille kuuluvaa kotia sen korvaussumman hankkimiseksi jonka Yhdysvaltain ylioikeus tuomitsi hattutehtailija Loewelle siitä että hänen tehtaissaan tuotetut hatut olivat julistetut poikotin alaiseksi.

Historiassa on katkeria kohtia sanomattoman paljon, mutta tuskin montakaan omituisuudessaan tälle vertoja vetävää. Mahdollisesti eivät asianomaiset työläiset tule kärsimään kaikkea sitä vahinkoa, jonka heidän kotiensa ryöstö heille aiheuttaa, sillä uniot ovat keränneet ja keräävät edelleen avustusta heille, mutta tällä jutulla on oma ominainen ja tärkeä merkityksensä Amerikan Työväenliiton vaiherikkaassa historiassa, ellemme sanoisi koko maailman ammatillisesti järjestyneen työväestön taistelujen historiassa.

Tämä juttu ei tule olemaan ainoastaan ammatillisen taistelun historiallisesti tärkeä muistomerkki, mutta vielä enemmän ammattiliittojen harjoittaman poliittisen taistelun saavutuksien osoitus. Sen sopivampaa hautakiveä ei voisi asettaa sille poliittiselle narripelille, jota gompersismin kannattajat ovat harjoittaneet täällä viimeiset kolmekymmentä vuotta.

Kun tämä ryöstöhuutokauppa on toimitettu, tulee päättyneeksi vaikein kymmenvuotiskausi hattutyöläisten järjestön historiassa. Vuonna 1897 alkoi sanottu järjestö erikoistoimenpiteisiin kaikkien hattutyöläisten järjestämiseksi ja sen taistelun seurauksena oli sekin lakko, jonka tilinpäätöstä nyt tullaan valtiovallan avulla toimittamaan häätämällä kymmeniä vuosia raataneet työläiset pois kodeistaan.

Tähän tulokseen vei se suunta, jonka alkuna pidetään laajalti tunnetun "Työn valituskirjelmä"-nimisen vetoomuksen laatimista, jossa uhattiin suuttua elleivät porvarit ota parantaakseen tapojaan ja lakatakseen työläisten oikeuksien riistämisyrityksistä. Silloin jo olisi pitänyt tunnustaa luokkapolitiikka ja alkaa toiminta luokkarajojen perusteella. Sillä toimenpiteellä olisivat lakkolaisten kodit olleet pelastettavissa.

MAILMANKATSOMUKSIA

OIKASU.

Toverin t.k. 10 p:n no:ssa kerrottiin Washingtonin s. s. osastojen kesäjuhlista ja niiden yhteydessä kappaleen "Etuvartiotaistelu" esityksestä. Painovirheen nahkiainen oli tehnyt siinä Armas Rantalaisesta — "Ruotsalaisen". Armas ei ole mikään "ruotsalainen", venäläiseksi tahdo tulla, vaan on suomalainen — Rantalainen. —A.A.

"SIAT VATUKOSSA."

Yhdysvaltain sosialistista sanomalehdistöä uhkaavat kovat ajat, samanlaiset vainon ja koettelemuksen päivät kuin oli Saksassa sosialistilakien aikana tai Venäjällä tsaarivallan viimeisinä vuosina. Kenties muodostuu puoluelehtiemme asema täällä vieläkin huonommaksi, sillä sotatilanteen varjossa voidaan vakoojalain nojalla muitta mutkitta lakkauttaa jok'kinen sosialistilehti, mitä maassa ilmestyy tai yrittää ilmestyä. Isku on jo kohdannut monta lehteä: äsken kiellettiin postista "Appeal to Reason," hiukan aikasemmin "Masses," molemmat hyvin laajalle levinneitä lehtiä. Ennemmin takavarikoituja ovat ainakin: "St. Louis Labor," "Socialist News," "Michigan Socialist," "Rebel," "Social Revolution," "Tom Watson's Jeffersonian," "The Four Lights," "American Socialist," "Blast" ja "Mother Earth," joista kaksi viimemainittua ovat anarkistisia, Alexander Berkmanin ja Emma Goldmanin toimittamia; "The Four Lights" on naisten rauhanpuolueen äänenkannattaja, mutta muut ovat sosialistisia työväenlehtiä. Postittamiskiellon lisäksi ilmotetaan Washingtonista, että asianomaisissa lehdissä olleitten sotavastaisten kirjoituksien laatijat ja julkaisijat tullaan asettamaan syytteeseen ja saattamaan ankarimpaan rangaistukseen vakoojalain rikkomisesta. Korkein rangaistus on 20 vuotta vankeutta ja $10,000 sakkoa.

Niinkuin muistettanee, tuo vakoojalaki kädenkääntees'ä muutti koko postivirkailijalauman meidän kansanvaltaisessa tasavallassamme valtiollisiksi urkkijoiksi ja ilmiantajiksi; samaan aikaan kun "okrana" Venäjällä hukkui vallankumouksen laineisiin, alotti se toimintansa täällä puolella Atlannin. Postilaitoksella on valta kieltää mikä lehti tahansa. Niinpä lähetti Yhdysvaltain yleinen syyttäjä Lamar "Masses"-lehdelle vaatimuksen, että kaikista lehteen aiotuista kirjotuksista on ennen lehden ilmestymistä lähetettävä vedokset hänelle. Siis täysverinen ryssäläinen ennakkosensuuri, sellaisena kuin se oli hirmuvallan kamalimpana aikana. Lehti suostui siihenkin ja lähetti hänelle vaaditut vedokset. Mutta siitä ei ollut apua: muutamia päiviä myöhemmin ilmotettiin postivirastosta, että lehteä näin sensuroitunakaan oteta postissa kuljetettavaksi.

Mikä on hallituksen tarkotuksena, kysyy eräs lehti tämän johdosta, kun se näin yrittää panna kuonokoppaa amerikkalaiselle sanomalehdistölle, ja mitä asiaa on kansallisella puolustusneuvostolla estää sanomalehtiä lausumasta arvosteluitaan sensuurin hyväksymien uutisten johdosta? Miksi tyrkyttää itsevaltiuden menettelytapoja maassa, jonka pitäisi lähteä vapauttamaan Europan maita samaisen itsevaltiuden alaisuudesta?

Itsevaltiutta Washingtonista ei ole saatu mitään vastausta näihin kysymyksiin. Itsevaltiasten tapana ei ole vastailla kysymyksiin. Ne vain nimittelevät kysyjiä maanpettureiksi ja sanovat: "voi teitänne!"

"POLVI UUS KUN ASTUU JÄLKIÄMME"

niin eikohän edisty ihmiskunnan veljeyden aate?

Gladstone Parkista, Ore., tullut sähkösanoma kertoo, minkä kauhean saksalaisvaaran sikäläinen nouseva nuoriso vast'ikään on voitokkaasti torjunut. Joku lastentanssien opettajatar, neiti MacGillvray, ryhtyessään kaupungin puistossa leikkiville pienokaisille opettamaan uutta tanssia, oli vähällä aiheuttaa kapinan ja verilöylyn, kun hän sattui sanomaan, että sitä tanssia lapset Saksassakin osaavat.

"Ei opetella sitä!" huusi yksi lapsista heti, ja kymmenet yhtyivät äänekkäästi samaan mielipiteeseen.

Neuvokas opettajatar muutti tanssin "Hollannin polkaksi," ja nuorten isänmaallinen mieli tyyntyi.

ERÄS ILMAPUNTARI.

Sveitsi ei ole sodassa, vaikka se on "sodan keskellä": yhtäällä se rajottuu keskivaltoihin, toisaalta taas niitä vastaan taisteleviin liittolaismaihin. Sveitsiläisten mielipide odotettavana olevista sodan vaiheista vaikuttaa Sveitsin pörssiin. Minkä puolen otaksutaan joutuvan sodassa häviölle, sen maan rahan arvo alenee sveitsiläisissä pankeissa. Näin ollen on mielenkiintoista, että Yhdysvaltain rahan kurssi sen sotaan yhdyttyä on Sveitsissä pysynyt aivan samana kuin se oli ennen sotaa. Britiläisen punnan arvo on alennut ainoastaan 2 pros., mutta Saksan markan kurssi on laskenut jo 44 pros. ja Itävallan kruunun kurssi aina 60 pros. Siitä näkyy kylmillä numeroilla ilmaistuna, mitenkä puolin Sveitsissä arvellaan sodan päättyvän, ja siellä ollaan siinä asemassa, että sikäläinen mielipide ansaitsee huomiota. Tuskin missään muualla on tilaisuutta tehdä laskelmia niinkään todennäköisillä perusteilla kuin siellä.

Siinäkin olisi yksi syy liittolaisten jo ryhtyä puuhaamaan rauhantekoa. Jos ne kerran ovat varmasti voiton puolella, niin miksi jatkaa verenvuodatusta?

JÄRKI PAKKAA JO KIRKKOONKIN

Eräässä New Yorkin kirkossa esiintyi taannoin Harvardin yliopiston professori Hart, koettaen sanankuuliojolleen terottaa, että maamme presidentin arvosteleminen sodan ajalla on kapinoimista ja maan eduille vaarallista. Sanomalehdissä ja saarnastuoleissa harjotettuun hurjaan sotakiihotukseen luottaen hän uskalsi tarjota kuulijoille tilaisuuden vapaasti tehdä hänelle kysymyksiä, kun hän oli lopettanut puheensa.

Ja niitä tehtiin.

"Jos meillä kerran on kansanvalta," lausui muuan seurakuntalainen, "niin miksi sota julistettiin ilman kansanäänestystä?"

"Minkä eron se tekee työmiehelle," kysyi toinen, "tekipä hän työtä saksalaiselle taikka amerikkalaiselle kapitalistille?"

Viimein eräs mies käveli aivan professori Hartin luo ja sanoi olevansa "peräti vastaan koko tätä sotaa."

Silloin professori häntä nuhteli epäkunnioituksesta maansa presidenttiä kohtaan ja sanoi: "Hän on minun presidenttini, vaikka minä en häntä äänestänyt."

"Minä sitä kyllä äänestin!" virkkoi tuo sodan vastustaja.

Nyttemmin on tällaiset väittelykokoukset kirkossa lakkautettu, koska seurakuntalaiset puhuvat noin sopimattomia.

"Kerran päästyänsä täydelliseen voittoon tulee sosialismi repimään hajalle kaikki ne raja-aidat, jotka nyt erottavat kansakunnat toisistaan. Silloin on koittava täydellisen vapauden aika kansainvälisiin suhteisiin nähden; aika, jolloin kaikille kansallisuuksille tulee hyvinvointi ja sivistys taatuksi rauhallisen yhteistoiminnan kautta; aika, jona kaikenlainen riisto — ei ainoastaan köyhälistön kohdistuva kapitalistinen riisto, vaan myös riikkaitten teollisuuskansojen, köyhiä maanviljelyskansoja kohtaan harjoittama riisto — lakkaa ja kaikki yhteiskunnalliset ja kansalliset vastakkaisuudet häviävät. Silloin katoavat kaikki sotien syyt, kaiken sodan vaara, kaiken sotavarustelun aiheet. Silloin on köyhälistöläis-isänmaallisuus vietävä kauneimmat riemujuhlansa kansojen iloisena rientona edistystä kohden. Ilettävä porvarillinen isänmaallisuus on silloin viimeisen virtensä veisannut, — se isänmaallisuus, jonka pyrkimyksenä ei ole kansojen menestys, vaan joka historialliseksi tehtäväksensä käsittää kansajoukkojen nylkemisen ja teurastuspenkkiin kulettamisen. Ei voi olla kansoilla onnellisuutta, eikä edistystä, ennenkuin se sellainen isänmaallisuus on ainiaaksi lakannut elämästä." — Karl Kautsky.

Tehtäväsi työläinen:—
— Hanki yksi tilaaja lehdellesi.
— Hanki uusi jäsen osastoosi.
— Älä unohda toimia osastossasi.

Yleisiä uutisia

700 ulkomaalaista karkotettu Flat River'iltä, Mo.

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

tettiin kivillä ja muutenkin kohdeltiin perin raakalaismaisesti ilman mitään todellista syytä, sillä karkotuksen alaisiksi joutuneita vastaan eivät roskajoukon johtajatkaan tiedä esittää mitään muuta rikosta kuin että nämä ovat syntyneet ulkopuolella Amerikan rajojen. Kerrotaan että kaksi henkilöä olisi mellakassa saanut surmansa ja 50 haavoittunut.

Sotajoukkoja määrätty mellakoita tukahuttamaan.

Flat River, Mo., heinäk. 14 p. — Myöhään yöllä saapui tänne tieto siitä, että sotajoukkoja on tilattu mellakoita tukahuttamaan St. Louisista ja Nevadasta, Mo. kaikkiaan neljä komppaniaa, joista yksi on tykkiväkeä. Tieto sotajoukkojen paikalle saapumisesta näyttää jäähdyttäneen mellakoitsijoitten liikaa innostusta, sillä ne ovat ryhmittyneet pieniin joukkoihin hartaasti tuumiskellen, tokko "amerikalaiset sotilaat ampuvat amerikalaisia kaivosmiehiä(!). Siitä huolimatta ovat karkotetukset yhä edelleenkin jatkuneet, vaikkakaan ei niin suurta raakuutta osottaen kuin aluksi. Karkotuksen alaisiksi eivät ole ainoastaan kaivosmiehet joutuneet, vaan kaikki ulkomaalaissyntyiset liikemiehetkin, joille ei ole annettu kenellekään montaa minuuttia matkavalmistuksien tekoon. Siksipä onkin useitten ollut pakko jättää suurin osa omaisuuttaan jäljelle ja paeta joko autolla tai junalla, ovatpa useat ulkomaalaiset kiireessään jalkaisinkin lähteneet pois kaupungista ja moni piilottelee kaupungin ulkopuolella olevassa metsässä odotellen mellakoitten lakkaamista.

I. W. W:tä syytetään mellakan toimeenpanemisesta.

St. Louis, Mo., heinäk. 14 p. — Tänne tänään Flat Riveriltä saapunut Federal Lead Companyn edustaja syyttää mellakoitten toimeenpanemisesta i. w. w.-läisiä. Hän sanoo niitä saapuneen paikkakunnalle joitakin viikkoja sitten, sekä väittää näitten olleen mellakan aikana johtavassa asemassa. Tämän lisäksi kertoi samainen Flat Riverin kaivosyhtiön isäntä, että kaivantojen omistajien ja virkailijoitten on ollut pakko mellakan aikana pysytellä täydellisesti piilossa, koska heitäkin vastaan oli roskajoukko uhkauksia syytänyt.

Ensimäinen provokatsioniyritys Grays Harborin lakossa

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

massakaan tapauksessa — niin on ilmoitettu — ei ehtinyt kuitenkaan vaaralliseksi ennenkuin tuli huomattiin ja tukinhakkuutyössä olevia miehiä lähetettiin estämään metsäpalon etenemistä. Tulipalon syttymisen jälestä havaittiin myöskin että sanotuille tukinhakkuupaikoille (camp) johtavat telefoonijohdot oli katkaistu. Olympia-niemekkeen maantiellä, lähellä mainittuja tukinhakkuupaikkoja on pitänyt leiriä noin 20-miehinen joukkue I. W. W:läisiä ja viranomaiset sekä työnteettäjät ovat selittäneet, että metsäpalon sytytysyritys ja telefoonijohtojen katkaiseminen on I. W. W:läisten työtä. Toiselta puolen on sangen mahdollista, että yhtiöitten puolelta on se tehty tarkoituksella saada sotaväkeä "suursiivousten" toimittamista varten.

Kaikkialta läheisiltä tukinhakkuupaikoilta ja sahamyllyiltä saapuneitten tietojen mukaan tulee seudun puutavaratuotanto pysäytettäväksi maanantaina, jolloin alkaa Timber Workers union lakko. I. W. W:läisten lakkojulistusta noudattaen on joiltakin tukinhakkuupaikoilta poistunut kaikki miehet ja toisilta osa työmiehistä, joten lakossa olevia on "kaupungissa" noin 3,000. Sahamyllyissä työt olivat käynnissä, mutta työmiehistä osa oli jo poissa työstä.

Bisbeen mielivaltaisuudet rikoksellisia

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

mexicolaisia ja kiinalaisia lähellä Columbusta valtion varoilla ruokittiin. Valtion puoleesa on Bisbeestä karkotetuille lakkolaisille varattu muonaa, ja leiritulien ääressä istuskellen nämä johtajiensa puheita kuunnellen viettävät aikaansa odotellen tapausten kehittymistä, sekä levähtävät matkan kärsimyksien jälkeen. Leirissä vartioivat liittovaltioitten sotilaat, jotta lakkolaisille ei kukaan saa häiriötä tehdä. Lakkolaiset eivät ole vankeina, vaan on heillä vapaus liikkua miltei kokonaan oman mielensä mukaan. Useitten karkotettujen vaimot ovat lapsien kanssa saapuneet Columbukseen, missä ovat menneet leirille karkotettujen luokse.

Karkotetut tullaan mahdollisesti jonkun päivän kuluttua palauttamaan takaisin Bisbeehen liittovaltioitten sotilaitten suojaamina. Näistä on usealla liikkeet ja omaisuutta Bisbeessä, joitten hoitaminen jäi huonolle tolalle heidän poissa ollessaan. Nämä liikemiehet olletikin ovat sähkösanomilla pommittaneet Arizonan kuvernööriä vaatien takaisin palauttamista ja suojelusta.

Pelätään aseellista kahakkaa.

Columbus, N. M., heinäk. 14 p. — Tänne on tänään autoilla Bisbeestä, Ariz., saapunut karkotettujen lakkolaisten ystäviä, jotka kertovat, että jos liittovaltioitten sotilaitten suojeluksessa aivan kohdakkoin karkotettuja aijotaan takaisin Bisbeehen palauttaa, niin sotilaitten ja Bisbeen asestettujen joukkojen välillä on pelättävissä yhteentörmäyksiä. Tosin on Arizonan kuvernööri Bisbeen sheriffin kanssa tapausten johdosta kiivaanpuoleisessa "noottien" vaihdossa, mutta siitä huolimatta tämä vain yhä edelleen jatkaa entistä menettelyään vannottamiensa asestettujen "kansalaisten" tukemana. Niinpä kun joitakin lakkolaisia jotenkin vahingossa oli isosta karkotuksesta jäänyt pois, niin heidät oli heti seuraavana päivänä pakotettu poistumaan kahden tunnin kuluessa Bisbeestä, olipa joitakin lakon johtajia pistetty vankeuteenkin.

Australian työväen rauhanehdot

(Jatkoa ensimäiseltä sivulta)

taan, että on heti alotettava rauhanneuvottelut, joihin on työväen järjestöille saatava edustus, samoin kuin naisillekin osallisuus edustukseen rauhanneuvotteluissa kuin myöskin myönnettävä edustusoikeus kaikille Englannin siirtomaille erikseen. Rauhanehdoiksi ehdotetaan:

että Europan pienille kansoille, niin joukkoon irlantilaisetkin luettuna, tunnustetaan oikeus valtiolliseen vapauteen ja itsehallintoon,

että sodan ajalla Europassa valloitetut alueet heti vapautetaan ulkomaalaisesta valloitussotajoukon asettamasta hallituksesta ja vieraat sotajoukot palautetaan koteihinsa ja asukkaille annetaan takeet itsenäisyydestä ja oikeudesta päättää omasta hallituksestaan saman ulottuessa myöskin Elsass-Lothringia ja Puolaa koskevaksi,

että ennenkuin armeijoita ja laivastoväkeä hajoitetaan, niitä käytetään yhteisen kansainvälisen valvonnan alaisena rakentamaan uudestaan sodan ajalla hävitetyt kaupungit ja saattamaan viljelyskuntoon tuhotut pellot,

että milloin ei jonkun sodan ajalla vallatun siirtomaan hallitsemisesta voitaisi päästä yksimielisyyteen, olisi hallinto asetettava väliaikaisesti kansainvälisesti valvottavaksi,

että meritiet ovat tehtävät vapaiksi sekä kansainvälisesti valvottava vapaitten merenkulkuoikeuksien loukkaamattomuutta,

että asein ten ja sotatarpeitten kauppa on kiellettävä samoin kuin yksityisiltä on kiellettävä oikeus sotatarpeitten valmistamiseen,

että kaikissa maissa on asevelvollisuuspakko poistettava,

että diplomaattiset asiat ovat käsiteltävät julkisesti ja nykyiset salaiset neuvottelut ja sopimukset hyljättävä, ja

että kansainvälinen sovintooikeus on vaihdettava koko Europan kansojen edustajien neuvotteluksi, joka on kehitettävä maailman kansojen yhteiseksi parlamentiksi.

On huomioon otettava, että ennenkuin tämä päätöslauselma hyväksyttiin, oli se keskustelujen alaisena useissa komiteoissa ja neuvotteluissa ja tulee vuorostaan asetettavaksi edustajakokouksessa edustettuina olleitten työväen yhdistysten ja unioitten hyväksyttäväksi. — British Columbia Federationist.